

Speech **Peter Sanches**, voorzitter Stichting IBS ter gelegenheid van het 24ste colloquium **Suriname, 30 jaar na dato**, 26 november 2005 in het Tropentheater te Amsterdam.

Dames en heren,

Van harte welkom op het IBS-colloquium vandaag met als thema 30 jaar onafhankelijkheid van Suriname of zoals op de uitnodigingskaart staat vermeld: Suriname, 30 jaar na dato.

Op de uitnodigingskaart hebt u tevens kunnen lezen dat de stichting IBS dit jaar 25 jaar bestaat.

In mijn welkomstwoord wil ik dan ook even kort stilstaan bij dit heuglijke feit.

IBS is in maart 1980 opgericht en is ontstaan vanuit de Surinaamse vereniging WI NA WAN in Nijmegen. Initiatiefnemers waren Ludwich van Mullier, voorzitter van WI NA WAN en prof. Pieter Seuren, hoogleraar taal filosofie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Andere bestuursleden van het eerste uur waren Silvia de Groot, Frans Koemans en Herman Wekker.

Volgens de initiatiefnemers was de achtergrond van de oprichting van IBS de constatering dat bij vele Surinamers in Nederland én in Suriname en ook bij Nederlanders een duidelijk toenemende belangstelling bestond voor de talen, culturen en de geschiedenis van Suriname, en dat er ook behoefte bestond aan wetenschappelijk onderzoek en informatie, aan gedachtewisseling

en aan coördinatie van activiteiten. Een van de voornemens van het bestuur was aan één van de Nederlandse universiteiten een leerstoel in de Surinamistiek in te stellen.

In mei 1981 vond onder auspiciën van IBS het eerste colloquium in Nijmegen plaats getiteld *Ontwikkelingen in Taal, Literatuur en Cultuur van Suriname*. Sprekers op dit colloquium waren onder andere Professor Rudie Van Lier, Professor Jan Voorhoeve, Oscar Kemble, Astrid Roemer en John Defares.

De gehouden inleidingen werden in het eerste OSO-nummer opgenomen dat in mei 1982 verscheen. De eerste redactie werd gevormd door Lilliane Adamson, Magda Angad Gaur, Hugo Essed, Motilal Marhé, Ludwich van Mullier, Jit Narain, Fred Verhees, Jan Voorhoeve en Hely van der Werff. Als eindredacteur trad wijlen professor Herman Wekker op.

Vermeldenswaard is dat OSO tussen 1976 en 1979 als kwartaalblad werd uitgegeven door WI NA WAN in Nijmegen. Na oprichting van IBS werd besloten van OSO een halfjaarlijks wetenschappelijk tijdschrift te maken dat nu onder auspiciën van IBS zou worden uitgegeven. De naam OSO werd gehandhaafd dat ter uitdrukking van de nauwe band tussen IBS en WI NA WAN. Op de omslag van het eerste OSO-nummer werd vermeld Nieuwe versie.

De uitgave van een tijdschrift is geen gemakkelijke. De redactie vermeldde in het eerste nummer dat het tweede nummer bij voldoende belangstelling vóór het einde van 1982 zou verschijnen en hoopte dat een voldoende aantal vaste abonnees (d.w.z. minstens 300) zich zouden opgeven.

Wat is er terechtgekomen van de plannen van 1980? Het feit dat OSO inmiddels zijn 24ste jaargang beleeft mag een prestatie van formaat worden genoemd. En dat zonder één cent subsidie en zonder vertraging bij de uitgave van een nummer.

Dat was mogelijk door de inzet van velen: bestuursleden, redacteurs en recensenten.

Maar de belangrijkste factor bij het uitgeven van een tijdschrift blijven de abonnees. Zonder uw steun en vertrouwen zou de uitgave van OSO niet mogelijk zijn geweest.

Het is ondoenlijk om hier iedereen persoonlijk te bedanken, ik volsta dan ook met een *gran tangi* aan al onze abonnees, bezoekers van het IBS-colloquium, IBS-bestuursleden, redacteurs en recensenten van OSO en verder iedereen die IBS en OSO een warm hart toedraagt.

Aan één persoon een bijzonder woord van dank en dat betreft Wim Hoogbergen van de Universiteit Utrecht en eindredacteur van OSO voor de administratieve ondersteuning de afgelopen vijftien jaren. Wim stopt eind dit jaar met zijn werkzaamheden in Utrecht, zodat we op zoek moesten naar een andere partner. Honderd abonnees een tijdschrift toezenden lukt nog vanachter de keukentafel, maar met een oplage van circa 600 abonnees lukt dat beslist niet meer.

Ook in het bijzonder een woord van dank aan Jan Withagen, medewerker van de vakgroep Culturele Antropologie die de afgelopen 15 jaren de abonnementenadministratie en de verzending

van de OSO's voor zijn rekening heeft genomen. Jan is ook de ontwerper van de eerste website van IBS op het internet. De verzending van de uitnodigingskaarten voor dit colloquium en het recente OSO-nummer waren zijn laatste activiteiten voor IBS. Ook Jan Withagen stopt eind dit jaar met zijn werkzaamheden.

Vanwege het vertrek moesten we op zoek naar een nieuwe partner. De abonnees hebben met het recente november nummer van OSO hierover bericht ontvangen. Met ingang van januari 2006 zijn we een samenwerking aangegaan met het KITLV in Leiden.

OSO zal vanaf 2006 verschijnen in samenwerking met de KITLV Uitgeverij. Voor u als abonnee zal er niet veel veranderen. Alleen worden de verschijningsdata vervroegd. De OSO zal nu in april en oktober verschijnen.

Terugkomend op de doelen die de oprichters in 1980 voor ogen hadden; naast de uitgave van OSO en de organisatie van het jaarlijkse colloquium mag ook genoemd worden de uitgave van de Bronnenserie voor de Studie van Suriname (de BSS-serie) die IBS vanaf 1993 in samenwerking met de vakgroep Culturele Antropologie van de Universiteit Utrecht heeft uitgegeven en waarvan inmiddels het 25ste deel is uitgebracht. Ook de BSS reeks zullen wij nu zelf voortzetten en u kunt in 2006 twee nieuwe titels tegemoet zien.

Met de continuïteit van zowel het tijdschrift OSO als de BSS serie wil IBS een bijdrage blijven leveren aan de Surinamistiek.

Het bestuur van IBS heeft zich ook beijverd voor de instelling van een leerstoel Surinamistiek aan een universiteit in Nederland. Hiertoe heeft Pieter Seuren in de jaren 80 gepleit bij de Universiteit Leiden. Vanuit de universiteit is toen besloten om het terrein van de leerstoel te verbreden tot vergelijkende Caraïbistiek.

In 1989 is toen aan de Faculteit Letteren vanwege het IBS de bijzondere leerstoel Caraïbistiek ingesteld. Pieter Muysken heeft als bijzonder hoogleraar deze stoel bekleedt van 1989 – 1992. In het kader van de leerstoel heeft Hein Eersel in de periode 1990 – 1991 colleges Sranan verzorgd aan de Leidse letteren faculteit. Helaas is deze bijzondere leerstoel niet gecontinueerd.

Met betrekking tot de instelling van de leerstoel Surinamistiek kan ik het volgende meedelen. Met de Universiteit van Amsterdam hebben wij een leerstoel kunnen realiseren. Het wordt alleen geen leerstoel Surinamistiek, maar een leerstoel West Indische letteren, d.w.z. de letteren van Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba. De Invulling van de leerstoel is per 1 september 2006. Vandaag verschijnt in NRC-Handelsblad een vacature-oproep voor de invulling van de leerstoel.

In 1982 was de focus van het bestuur gericht op minstens 300 abonnees. We zitten inmiddels op plusminus 650 abonnees. Ruim dertig jaar later herhaal ik de oproep uit 1982 aan iedereen die geïnteresseerd is in de Surinamistiek ons te steunen door zich als abonnee op te geven.

Ons focus voor de komende jaren is gericht op circa 1000 abonnees en dan vooral ook jonge abonnees. Aan u het vriendelijke verzoek

in uw omgeving vrienden, kennissen en familieleden te attenderen op ons prachtige tijdschrift OSO.

Voor de toekomst staan ook nieuwe projecten op stapel. Ik wil hier echter nog niet op vooruitlopen. Wij zullen u middels het tijdschrift OSO en onze website www.surinamistiek.nl hiervan op de hoogte houden.

En dan nu het thema van het colloquium van vandaag. In 2000 stond ons IBS-colloquium in het teken van 25 jaar onafhankelijkheid van Suriname. De titel van het colloquium toen, was *25 jaar Hier en Daar*. Het Hier betrof Surinamers in Nederland en het Daar Surinamers in Suriname.

Het is niet onze bedoeling dat colloquium weer dunnetjes over te doen. We willen vandaag een aantal ontwikkelingen van de afgelopen dertig jaar in een comparatief perspectief plaatsen, dat wil zeggen in vergelijking met de rest van Latijns-Amerika en het Caraïbisch gebied.

In het ochtenddeel zijn de thema's de relatie Suriname-Nederland, het legergroene Suriname en de herdemocratisering in Suriname in vergelijking met Latijns-Amerika.

In het middagdeel zijn de thema's de opmerkelijke relatie tussen links in Suriname en de militairen, de rol en het functioneren van het Surinaamse overheidsapparaat, dit in vergelijking met de Nederlandse Antillen en tot slot de kwaliteit van de democratie in Suriname.

Het ochtenddeel wordt voorgezeten door Dorine van Hinte en het middagdeel door Hans Ramssoedh.

Tot slot nog een opmerking over de sprekers. Het zal u wellicht niet zijn ontgaan dat alle sprekers vandaag mannen zijn. Dit is geen bewuste keuze geweest. Wij hadden enkele vrouwen in het vizier, maar die haakten om persoonlijke redenen af. Wij beloven volgend jaar beterschap.

Ik dank u voor uw aandacht en wens u een vruchtbaar colloquium toe. Ik geef nu het woord aan de dagvoorzitter Dorine van Hinte.